

безпритульних тварин з кожним роком буде зменшуватися. Як то кажуть, краще пізно, ніж ніколи.

Соколова Е.О.

ХНПУ ім. Г.С. Сковороди

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ В УКРАЇНІ 1722-1917 РР.

Актуальність нашої наукової роботи обумовлена передусім конституційними положеннями про те, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Суттєву роль в такій діяльності виконує прокуратура України, на яку Конституцією (ст. 121) покладаються не тільки нагляд за додержанням законів при застосуванні заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженнями особистої свободи громадян, а й представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом.

Слово «прокурор» походить від латинського слова (*procurare*), що означає «турбуватися». Уперше прокуратуру було створено в XIII ст. у Франції для захисту інтересів королівської влади в судах, а пізніше – для переслідування злочинців і поновлення правопорядку. В XIV–XV ст. при Паризькому парламенті було встановлено посади королівських прокурорів і адвокатів (*procurator regis* і *advokatus regis*). Ті й інші мали завдання оберігати і захищати інтереси короля, а прокурори ще й виступати обвинувачами у судових процесах. У XVI – XVII ст. до прокурора перейшли повністю функції обвинувачення у судах, нагляду над здійсненням покарань, виконання законів та інших правових актів.

Історія прокуратури України розпочинається з етапу розвитку прокуратури Російської імперії. У Росії прокуратуру було створено Указом Петра I від 12 січня 1722 р. В Указі Урядовому Сенату зазначалося: «Надлежит быть при Сенате Генерал-Прокурору и Обер-Прокурору, а также во всякой коллегии по прокурору, которые должны будут рапортовать Генерал-Прокурор».

Прокуратура створювалась у Росії як представницький орган влади імператора. Цей орган мав здійснювати від її імені та за її дорученням постійний нагляд і контроль за діями й рішеннями Урядового Сенату, інших центральних і місцевих установ. Суть самої посади прокурора її засновник Петро I висловив так: «Сей чин яко око наше!».

Функції прокуратури були занадто широкі, але періодично вони змінювались, особливо після судової реформи 1864 р.

Починаючи з 1802 р. Генерал-прокурор став водночас і міністром юстиції. Посаду Генерал-прокурора, установлену Петром I у 1722 р., за весь час її існування – до жовтня 1917 р., тобто два століття – займали 33 чоловіки. Першим Генерал-прокурором Російської імперії був П.І. Ягужинський, один із видатних діячів імперії, а останнім – П.М. Малянтович, з 25 вересня до 25 жовтня 1917 р. На посаді Генерал-прокурора перебували різні особи. Серед них

були талановиті державні діячі, такі як П.І. Ягужинський, уродженець України Д.П. Трощинський, славні юристи Н.В. Замятін, Н.В. Муравйов, російський поет Г.Р. Державні та ін.

Органи прокуратури, які знаходилися на території тодішньої України, входили до прокурорської системи Росії. Свою діяльність прокурори губерній здійснювали відповідно до закону 1775 р. «Учреждения для управлений губерній», де передбачалося, що губернська прокуратура здійснювала нагляд за виконанням указів, розглядом справ у конторах колегій. Прокурори та стряпчі здійснювали нагляд за швидким і законним проходженням справ у судових місцях.

Основною функцією органів прокуратури Російської імперії з 1722 р. був нагляд за виконанням законів та інших нормативних актів, а з 1864 до жовтня 1917 р. прокуратура виконувала функцію державного обвинувачення в судових процесах, нагляд за дізнанням і попереднім слідством слідчого апарату окружних судів, а також нагляд за місцями позбавлення волі.

Отже, з усього вище зазначеного, ми можемо зробити висновок, що прокуратура пройшла великий шлях становлення, розвитку та реформування. У процесі цього склалася сутність, мета, завдання і принципи організації і діяльності прокуратури. При вирішенні прокуратурою завдань, у тому числі з виявлення і усунення порушень законів, прокурор застосовує різні правові заходи. Кожний з них може бути застосований з допомогою різних методів, способів, прийомів.

Сыч О.С.
НТУ «ХПИ»

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОЕКТА ТРУДОВОГО КОДЕКСА И ДЕЙСТВУЮЩЕГО КОДЕКСА ЗАКОНОВ О ТРУДЕ

Необходимость принятия нового кодифицированного акта в сфере трудовых правоотношений назрела уже давно. Ведь ныне действующий Кодекс законов о труде был принят еще в 1971 году. В связи с этим в Верховную Раду Украины был внесен на рассмотрение проект Трудового Кодекса Украины. Какие же новшества предлагает проект Трудового Кодекса?

Продолжительность рабочего времени. Проектом вводится ограничение рабочего времени не более 12 часов в день, а в неделю - до 48 часов. В то же время по действующему Кодексу законов о труде нормальная продолжительность рабочей недели не превышает 40 часов.

Оплата сверхурочных работ и работы в ночное время. Если законопроект будет принят, то в случае если в течение года работником отработано сверхурочно более 120 часов, оплата часов сверх этого показателя будет производится в тройном размере. Работа в ночное время будет оплачивается в повышенном размере не ниже 30% тарифной ставки (оклада), должностного оклада (ставки заработной платы) за каждый час. В настоящее время работа в ночное время оплачивается в повышенном размере не ниже 20%.